

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני כ"ז בחשוון תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

סוטה - י"ד

1. אלו מימרות של ר' חמא בר' חנינא למדנו?
 - א. אף משה רבינו אינו יודע היכן הוא קבור - כתיב הכא: ולא ידע איש את קבורתו, וכתוב התם: וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלקים.
 - ב. מפני מה נקבר משה אצל בית פעור - כדי לכפר על מעשה פעור.
 - ג. אחרי ה' אלקים תלכו - כיצד אפשר הרי 'אש אוכלה הוא'. אלא להלך אחר מדותיו: מה הוא - מלביש ערומים [אדם וחווה], מבקר חולים [אברהם], ניחם אבלים [יצחק אחר מות אברהם], קבר מתים [משה] אף אתה...
2. מה הם כתנות עור?

רב ושמואל - חד אמר: דבר הבא מן העור - צמר, וחד אמר: דבר שהעור נהנה ממנו - פשתן.
3. אלו מימרות של ר' שמלאי למדנו?
 - א. תורה - תחילתה גמילות חסדים - כתנות עור. וסופה גמילות חסדים - ויקבור אותו בגיא.
 - ב. מפני מה נתאוו משה רבינו ליכנס לא"י - וכי לאכול מפריה הוא צריך? או לשבוע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה: הרבה מצות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בארץ ישראל, אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי, אמר לו הקב"ה: כלום אתה מבקש אלא לקבל שכר, מעלה אני עליך כאילו עשיתם, שנאמר: 'לכן אחלק לו ברבים ואת עצומים...' כאברהם יצחק ויעקב שהן עצומים בתורה ובמצות. תחת אשר הערה למות נפשו - שמסר עצמו למיתה, שנאמר: ואם אין מחני נא וגו', ואת פושעים נמנה - שנמנה עם מתי מדבר. והוא חטא רבים נשא - שכיפר על מעשה העגל. ולפושעים יפגיע - שביקש רחמים על פושעי ישראל שיחזרו בתשובה, ופגיעה היא תפילה.
4. משנה - היה מביא את מנחתה בתוך כפיפה מצרית [סל מנצרי דקל], ונותנה על ידיה כדי ליגעה. אלו הבדלים מצינו בין מנחת סוטה למנחות אחרות?
 - א. כל המנחות תחילתן וסופן בכלי שרת, וזו תחילתה בכפיפה מצרית וסופה בכלי שרת.
 - ב. כל המנחות טעונות שמן ולבונה, וזו אינה טעונה לא שמן ולא לבונה.
 - ג. כל המנחות באות מן החטין, וזו באה מן השעורין. ומנחת העומר אף על פי שבאה מן השעורין, היא היתה באה גרש - מנופה ומובחר, וזו באה קמח רגיל. רבן גמליאל ביאר: כשם שמעשיה מעשה בהמה, כך קרבנה מאכל בהמה - שעורים.
5. הטעם שמיגעים אותה - ביאר רבי אליעזר - כדי ליגעה, כדי שתחזור בה. מה למד מכך?

אם כך חסה תורה על עוברי רצונו, קל וחומר על עושי רצונו. ואין לומר שמיגעים אותה כדי להמנע ממחיקת השם, כיון שר"א סבר שמשקה ואח"כ מקריב את מנחתה, וא"כ השם כבר נמחק.
6. ברייתא - סדר מנחות כיצד? ומה המקורות והגלמוד בברייתא?
 - א. אדם מביא מנחה מתוך ביתו בקלתות של כסף ושל זהב, ונותנה לתוך כלי שרת ומקדשה בכלי שרת, ואין ללמוד מכאן שכלי שרת אין מקדשין אלא מדעת, כיון שיש לגרוס: נותנה בכלי שרת לקדשה בכלי שרת.
 - ב. ונותן עליה שמנה ולבונתה, שנאמר: ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה.
 - ג. ומוליכה אצל כהן, דכתיב: והביאה אל בני אהרן וגו'.
 - ד. וכהן מוליכה אצל מזבח, דכתיב: והגישה אצל המזבח.
 - ה. ומגישה בקרן דרומית מערבית כנגד חודה של קרן המקור: נאמר בפסוק לפני ה' - אל פני המזבח - זהו קרן דרומית מערבית וכו'. ר' אליעזר בברייתא חולק - וסובר: עדיף להניח את המקרא שמבטל את חבירו, היינו 'לפני ה' שפירושו במערב, ומבטל את 'אל פני המזבח' שפירושו 'בדרום', המשך -

ולתפוס את המקרא שמקיים דברי חבירו, והיינו 'אל פני המזבח' שמגישה לדרומה של קרן [ולא חודה]. ומקיים בזה גם 'לפני ה' כיון שסבר ר"א שכל המזבח נמצא בצפון העזרה, ולכן דרמו רואה את ההיכל.

- ו. ודיו - היינו שלא צריך שהסולת עצמה תיגע במזבח - כיון שדורשים כמו ש'הקריבה אל הכהן' זה בכלי כך גם 'הגישה אל המזבח'.
- ז. ומסלק את הלבונה לצד אחד - כדי שלא יעלה חלק מהלבונה ביחד עם המנחה כשהכהן קומץ, שהרי שנינו: קמץ, ועלה בידו צרור או גרגר מלח או קורט לבונה - פסול, כיון שהקומץ חסר.
- ח. וקומץ ממקום שנבללה יפה עם השמן - דכתיב: מסלתה ומשמנה... מגרשה ומשמנה.
- ט. ונותנו לתוך כלי שרת שני ומקדשו בכלי שרת - ואע"פ שכבר קידשו פעם אחת, כמו דם הבהמה שכבר קדשו סכין, מקדשו שוב בכלי שרת.
- י. ומלקט את לבונתה ונותנה על גבי של הקומץ - דכתיב: ואת כל הלבונה אשר על המנחה.
- יא. ומעלהו על גבי המזבח, ומעלהו בכלי שרת כדי להקטירו.
- יב. ומולחו ונותנו על גבי האישים - דכתיב: וכל קרבן מנחתך במלח תמלח וגו'.
- יג. קרב הקומץ, שירי המנחה נאכלין - דכתיב: והקטיר הכהן את אזכרתה וגו', וכתיב: והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו.
- יד. ונחלקו מתי הקומץ נחשב קרב - הקומץ מאימתי מתיר שיריים באכילה, לרבי חנינא: משתשלוט בו האור, לרבי יוחנן: משתיצת האור ברובו.
- יז. ורשאין הכהנים ליתן לשירים יין ושמן ודבש - הטעם: 'למשחה' - לגדולה, כדרך שהמלכים אוכלין.
- יח. ואסורין רק מלחמץ - דכתיב: לא תאפה חמץ חלקם, רשב"ל: אפילו חלקם לא תאפה חמץ.
- טו. בקלתות של כסף ובקלתות של זהב - ואע"פ שבמשנתנו שנינו תחילתן בכלי שרת, כוונת משנתנו 'בכלים הראויין לכלי שרת' אם היה מקדישם. וכפיפה מצרית אף לא ראויה לכלי שרת. ואף לריבר"י החולק על רבי ומכשיר כלי שרת מעץ, זה דווקא בחשובין אבל בפחותין יש חסרון של 'הקריבהו נא לפחתך'.